

Bijlage CW 3.1 Media

Onderdeel	Toelichting
Nagestreefde doelen	<p>De overheveling van de financiering van lokale omroepen en het extra investeren in media moet bijdragen aan de onafhankelijkheid en aan de continuïteit en kwaliteit van lokale nieuwsvoorziening.</p> <p>Het bovenliggend doel is het verstevigen van de democratische functies van lokale media zoals de controle op de lokale politiek.</p> <p>Daarnaast is het doel om met gerichte en vanuit de sector gewenste stimuleringsmaatregelen de journalistieke en organisatorische professionaliteit van lokale media-instellingen te verhogen.</p> <p>De maatregelen voor onderzoeksjournalistiek hebben als doel het faciliteren, stimuleren en ondersteunen van de onderzoeksjournalistiek zelf en de randvoorwaarden waaronder deze plaatsvindt.</p>
Ingezette beleidsinstrument(en)	<p>De overheveling van de financiering van de lokale omroepen zal per wijziging van de Mediawet geregeld worden. Voor de tijdelijke nieuwe maatregelen in 2022 worden projectsubsidies ingezet.</p> <p>De in 2022 in te zetten voor (onderzoeks)journalistiek beleidsinstrumenten bij fondsen (Stimuleringsfonds voor de Journalistiek en Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten) zijn enerzijds een uitbreiding van bestaand instrumentarium, dat al jaren door de fondsen wordt ingezet en dus ook in volgende jaren gecontinueerd kan worden.</p> <p>De toevoeging van de huidige coalitieakkoord-middelen aan de beide fondsen zorgt voor een verdere versteviging van de (onderzoeks)journalistieke sector.</p> <p>Anderzijds worden de beleidsinstrumenten in 2022 ingezet ter verkenning van de mogelijkheden van het opzetten van meerjarig, additioneel instrumentarium bij beide fondsen.</p>
Financiële gevolgen voor het Rijk	<p>De maatregelen betreffen een nadere invulling van de afspraken in het regeerakkoord. Vanuit de in het akkoord gereserveerde € 30 miljoen in 2022 wordt het jaarlijkse budget voor onderzoeksjournalistiek met € 2,4 miljoen verhoogd wordt voor in totaal € 11 miljoen in de kwaliteit van de lokale journalistiek geïnvesteerd.</p>

Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren – als van toepassing

Niet van toepassing

Doeltreffendheid

De voorbereidende activiteiten zorgen er voor dat de overheveling van middelen resulteert in een zo voordelig mogelijke toekomstige bekostigingsmethodiek voor de lokale omroepen. Daarmee wordt een steviger en professioneler organisatorische en journalistieke basis gelegd zodat er sprake kan zijn van verdere verdieping van hun publieke media-opdracht.

Projectsubsidies met voorwaarden, in de professionaliserings- en samenwerkingsprojecten gecombineerd met een begeleidingsprogramma, is een beproefd instrument om sturing te geven aan onder meer doelen, omvang en planning van activiteiten.

De tijdelijke maatregelen die in de periode naar de overheveling toe worden genomen, zorgen voor een goede voorbereiding op de overheveling. Enerzijds wordt gezorgd voor een goede kennispositie en anderzijds wordt nu al concreet gewerkt aan de professionalisering van de sector middels extra investeringen. Door de inzet van gerichte subsidies, waarbij ook coachings- en ontwikkelingstrajecten gebruikt worden, kan er sturing plaatsvinden op kwaliteit. Het streven is om in de komende jaren zoveel mogelijk lokale omroepen onderdeel te laten zijn van deze ontwikkeling, om zo rond het moment van overheveling zoveel mogelijk lokale omroepen een traject van professionalisering te hebben laten inslaan. Met de laagdrempelige trainingen worden vrijwilligers bij lokale publieke omroepen verder uitgerust met noodzakelijke kennis. Deze kennis maakt de lokale omroep professioneler, ook zonder (directe) deelname aan het grootschaliger professionaliseringsproject.

Voor de activiteiten van beide fondsen waarbij subsidie wordt verstrekt, geldt dat subsidie een geschikt instrument is, omdat er sprake is van marktfalen. Er is een bestaande subsidierelatie met beide fondsen. De fondsen bouwen bestaand, succesvol gebleken instrumentarium uit en verkennen mogelijkheden voor additioneel instrumentarium. De effectiviteit van de activiteiten wordt aan het ministerie verantwoord in een jaarverslag en monitorgesprek, en gedurende het jaar via periodieke gesprekken.

Doelmatigheid

Om garanties te krijgen op het behalen van de doelstellingen op het gebied van kwalitatieve lokale journalistiek en sectorontwikkeling is gekozen voor een professionaliseringsproject voor lokale omroepen, gebaseerd op een afgeronde pilot van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Dit project biedt de gelegenheid om lokale omroepen te professionaliseren, te ontwikkelen en te versterken met subsidies voor professionele arbeidsplaatsen, maar ook met het verstevigen van de organisatorische kwaliteit. Het project voorziet ook in coaching en ontwikkeling op journalistiek en organisatorisch vlak. Op deze wijze worden de extra middelen zo efficiënt mogelijk ingezet.

Voor alle voorgestelde activiteiten voor 2022 bij beide journalistieke fondsen geldt dat zij putten uit jarenlange ervaring met bestaande en soortgelijke activiteiten. Subsidies zijn doelmatig om marktfalen tegen te gaan, omdat het een stimulerende financiële injectie geeft in een sector waar anders niet voldoende middelen zouden worden vrijgemaakt om voldoende kwaliteit te leveren.

Bij een aantal van de activiteiten geldt dat matching een voorwaarde is voor het verkrijgen van subsidie. Door van deelnemende partijen te vragen een deel van de kosten op zich te nemen, ontstaat een gedeelde verantwoordelijkheid voor het slagen van de projecten en een prikkel voor het duurzaam borgen van de resultaten.

Voor de activiteiten t.a.v. talentontwikkeling bij het FBJP geldt dat zij bedoeld zijn om de mogelijkheden om deel te nemen aan talentontwikkelingstrajecten te vergroten, voor een doelgroep waarvoor dat financieel meestal niet mogelijk is.

Evaluatieparagraaf (of en hoe)

De activiteiten in het kader van versterking van lokale journalistiek worden tussentijds en aan het einde van de looptijd geëvalueerd door het SvdJ. Zij heeft ruimschoots ervaring met kennisdeling en begeleiding. Bovenop het gebruik van indicatoren die kwantitatieve informatie opleveren, zal met name op kennisdeling en impact van de gedeelde kennis worden getoetst. De cyclus hiervan wordt met hen bepaald.

De projectmatige activiteiten voor sectorontwikkeling worden uitgevoerd door

partners/stakeholders en op dezelfde manier geëvalueerd.

Voor een deel van de in dit fiche opgenomen activiteiten bij het SvdJ en het FBJP bestaan er al monitoringsinstrumenten en -momenten, omdat de voorgenomen activiteiten een uitbreiding van het bestaande instrumentarium zijn.

Daarnaast is aan de fondsen aangegeven dat in 2023 een onafhankelijke evaluatie plaats zal vinden, waarbij gekeken wordt naar de opbrengst van de afgelopen jaren, de impact op de sector en de rol van de fondsen daarin.